

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Beowulfes Beorh eller Bjovulfs-Drapen, det Old-Angelske Heltedigt paa Grund-Sproget

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Beowulfes Beorh eller Bjovulfs-Drapen, det Old-Angelske Heltedigt paa Grund-Sproget", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 123. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1861_1290-txt-shoot-idm14416.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XI-XIII.

(1317-1666.)

Indholdet er blot *Bjowulfs* Forberedelse til Natte-Kampen med *Grændel* og Beskrivelsen af Bulderet og Braget, der paa Papiret klinger som Kattun, men hvorved dog Trolden tabde og Helten vandt.

V. 1324:hæfde kyning[a] wuldor,

fristedes man til at tænke, stod bagvendt for "wuldor-cyning", men da "Andreas og Helene" har lært os, at Skjaldene tit brugde "cyninga wuldor" isteden, saa har *Thorpe* med Rette ogsaa læst saaledes her.

V. 1330:eoton-weard ábeád,

synes at være overflødig, uden til at pine Fortolkerne, hvortil det er særdeles velskikket. *Thorpe* har holdt Ordene *adskilte* og oversat "the word announced the eoten", men det duer ikke, da *Bjowulf* ikke skulde *melde*, men *oppebie* Jetten, og man maatte i saa Fald læse "ábád" og regne Verset til Parenthesen. *Grein* læser "eotonweard" og oversætter "erbot sich zu Riesenhut", hvad maaskee lader sig forsvare, som hørende til Parenthesen, men synes dog lidt haartrukket. Maaskee gjorde man bedst i at forbinde Verset med det Følgende og oversætte: Jette-Vagten kundgjorde sin faste Tillid til egen Styrke og Guds Naade, idet han krængede Brynien af sig o. s. v.

V. 1355:nát he þára góða,

har *Thorpe* gættet paa "þære gúðe" og, skiøndt det falder lidt tvunget, er det dog vist bedre end med *Grein* at beholde "þára góða" og oversætte "er weiss nichts von den Gaben". Der skal sagtens læses:

nát he þeáwa góðra,

han kiender ikke gode Sæder.

V. 1361:sæcce ofer-sittan,

"oversidde ɔ: undlade Sværds slag", har *Thorpe* aldeles misforstaaet, skiøndt Bosworth har Ordets rette Bemærkelse, men *Grein* har det rigtig.

V. 1377:eft eard lufan,

har *Thorpe* gjort "eard-lufan" til eet Ord og oversat "his loved home", hvad slet ikke gaaer an; men der bliver sagtens ikke andet for, end at læse "eard-lufan": Fædernelands-Kiærlighed, og at tage "eft" som "æfter".

V. 1382:þæt hie ær tó fela micles,

maa vist nok "þæt hie" rettes til "þætte", hvad *Grein* ogsaa har i sin Text.

125V. 1396-98:

manna cynnes
weóld.. ferhð.
Com on wanre niht,

har *Thorpe* afdeelt splittergalt:

manna cynnes weóld.
Wídeferhð com
on wanre niht,

hvorved "wídeferhð" flyttes fra Vorherre til Trolden, men *Grein* har deelt rigtig.

V. 1405:þæt hie ne móste,

maae vi læse "hiene" som "hine" og tilsætte et "ne", som er faldet ud, fordi der var to i Træk.

V. 1407:se syn-scaða,

har *Thorpe* oversat feil ved "the *sinful spoiler*", og *Grein* uden Grund ønsket forandret til "se scin-scaða", da det er det samme som "sin-scaða", Mester-Skarnet.

V. 1438:syððan he hire folmum ... an,

har Sprogmeisteren *Rask* udfyldt med "æt-hran", og vel har *Thorpe* meent, at "hran" kunde være nok, men *Grein* har dog sat *Spørgsmaals-Tegn* ved, og jeg svarer da dristig: nei, paa Sprog-Mesterens og Skjalde-Ørets Vegne.

V. 1469:under fær-gripum,

maa vist nok, som jeg foreslog 1820, læses "fær-grirum", skøndt jeg har glemt at anmærke det paa sit Sted, thi Grændel gik jo ikke frem *under Greb* men under Gru.

V. 1479:syn-snædum swealh,

maa læses "sin-snædum", Humpler, hvad da ogsaa *Greins* "grosse Schnitte" hentyder paa.

V. 1488-91:

ræhte on-geán;
feónd mid folme
he on-féng hraðe
inwit-þancum,

har *Grein* faaet det Indfald, at "inwit-þancum" skulde være et Adjectiv, og *kan* det saa være, da passer det godt i Meningen og til "on-féng", som bruges med Dativ, men da maa de to første Linier ogsaa henføres til *Bjowulf*, hvad dog falder vanskeligt.

V. 1502:(nó þý áer fram meahte),

ei derfor kom han derfra, passer kun, naar det læses som Parenthes.

V. 1515-24:

eoten wæs út-weard;
eorl furður stóp;
126(mynte se mæra,
... he meahte swá,
wídre ge-windan
and on-weg þanon
fleón on fen-hópu)
wiste his fingra geweald
on grames grápum,
þæt he wæs geócor,

blive ikke utydelige, ved det manglende Ord, som maa være "hwær" eller "hwæt", men ved de to Slagsbrødre, som man har ondt ved at skille ad, og "se mæra" (v. 1517), som maa henføres til *Grændel*, er en stor Anstødssteen; thi det maatte tages ironisk, som man neppe har nogen Hjemmel for. Jeg foreslaaer derfor at læse "se meða", og da at henføre v. 1522-24 til *Bjowulf*. I disse Linier kan jeg imidlertid heller ikke hitte Rede, uden ved at læse "wisode" for "wiste" og forstaae "grápum" ligesom "grápe" (v. 1665) om Grændels *Gribetøi* (Arm og Skulder), saa Meningen bliver, at Heltens Finger-Styrke viste paa Troidens *Gribetøi*, hvem der var Mester.

V. 1553:hetlíc and bán-fág,

har *Thorpe* beholdt og henført til "manna ænig" og heri giver *Grein* ham Medhold, skøndt han selv med mig læser "betlíc", men det maa nødvendig henføres til "*Borgen*", ligesom v. 3843 "bold wæs betlíc". Da imidlertid bán-fág", som *Thorpe* oversætter "murder-stained" og *Grein* "beinfeind", efter mine Tanker hverken om Mand eller Borg har noget at betyde, saa har jeg giættet paa "bas-fág", ligesom "tegl-fág" (rødmalet eller rødstribet), skøndt man ligesaa godt, og maaskee bedre, kunde giætte paa "bleó-fág".

V. 1556-57:

nymðe líges fæðm
swulge on swaðule

er "fæðm" aldeles ubrugelig, med mindre man ogsaa vil beholde "swaðule" og oversætte *høitravende*: uden Ildens Barm svulmede i Røg-Svøbet, og jeg giætter derfor paa :

nymðe líges wælm
swulge on staðule,

der er som Fod i Hose.

V. 1569:helle-hæft on,

som ligefrem er "i Hel-Hold", vil *Thorpe* og *Grein* have læst "helle-hæftan" og oversat "the thrall of hell" og "der Häftling der Hölle", og synes da blandt andet at glemme, at Anglerne ogsaa havde Ordet "hæftling", som Skjalden ventelig vilde brugt, hvis han havde meent hvad det udtrykker.

127V. 1583:eorl Beówulfes,

har vel hverken stødt *Thorpe* eller *Grein*, men støder mig ikke desmindre for Hovedet endnu, som for 40 Aar siden, ikke blot fordi "eorl" paa dette Sted falder mistænkeligt, men især fordi det Følgende viser, at det var hele *Troppen*, som trak blank. Jeg læser derfor dristig "eórd" som "eóred;.

V. 1596:þone syn-scaðan,

fattes et "þæt", som dog *Grein* allerede har indsat, men han snubler endnu over "syn-scaðan", som om det var "Sündenschädiger". (Jfr. Anm. til V. 1407.)

V. 1601-2:

ac he sige-wæpnum
for-sworen hæfde,

søger *Thorpe* at thinge op med det fortvivlede "for-sworen" ved at henføre det til *Bjowulf*, som havde forlovet at bruge Sværd til *Grændel*, men derved kommer han af Asken i Ilden, hvorfor *Grein*, som seer, at det maa være om *Grændel*, det siges, at han kunde hvad vi kalder "dølge Sværd", saa de ikke kan bide, oversætter: "verschworen hatte er sich wider Siegeswaffen", men hverken staaer det i Texten, ikke heller vilde det selv paa Tysk kunne betyde, at han havde *besværges* Staalet. Hvad der skulde staae, er imidlertid svært at giætte, jeg har tænkt paa "for-spocen", som jeg andensteds har fundet i Betydning af "fortryllet". Maaskee havde Anglerne et "beswerian" som svarede til vort "besværge", og da skulde der læses "be-sworen".